

Lausunto luonnonsuojelulain (9/2023) 47 §:n 2 momentin mukaisen yksityisen luonnonsuojelualueen perustamisesta, Lundskyddsprogrammet Pexor

Rakennus- ja ympäristölautakunta 05.03.2025 § 43
89/11.02.05/2025

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Paavo Suominen, puh. 040 631 4882
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (= ELY-keskus)
valmistelee luonnonsuojelualueen perustamista alla mainituille kiinteistöille:

Suojeluohjelma ja alue: Lehtojensuojeluohjelma Pexorin tammilehtometsät
(LHO020047) Paraisten kaupungissa.

Kiinteistötunnus ja (nimi): 445-413-5-21 (Vesterby); 445-477-1-23
(Skräbböle-Norrgårdin osuus); 445-413-1-17 (Långäng III); 445-413-4-11
(Ekholmen); 445-413-4-8 (Westergård)

Suojellut alueet sisältyvät lehtojensuojeluohjelmaan Pexorin tammilehtometsät
(LHO020047).

Alue on edustava koostuen monipuolisesta hajanaisten tammimetsien
kokonaisuudesta.

Osa alueista koostuu vanhasta tammilehdosta, kun taas toiset osat koostuvat
nuoremasta koivu-, kuusi- tai haapavaltaisesta metsästä. Länsiosassa esiintyy
myös pähkinäpensaslehtoa.

Koko alueella sekapuina esiintyy lehmusta, kuusta, mäntyä, koivua ja haapaa.
Puiden seassa kasvaa katajaa, taikinanmarjaa, lehtokuusamaa ja tuomipensaikkaa.
Alueen aluskasvillisuus on pääasiassa hyvin vehreää, paitsi kallioalueilla.

Alueella esiintyy uhanalaisia lajeja ja pesii useita lintulajeja.

Suojeltuihin alueisiin sisältyy hyvin pieneltä osin myös lehtojensuojeluohjelman
ulkopuolisia alueita, mutta tämä on näiden alueiden luontoarvojen perusteella
perusteltua.

Suojelualueen pinta-ala: noin 7 ha (6,98)

Alueen suojelun toteuttamisesta on neuvoteltu, mutta vapaaehtoiseen ratkaisuun
ei olla päästy.

Luonnonsuojelualueen perustamispäätökseen sisällytettävät rauhoitusmääräykset
eivät rajoita maankäyttöä enempää kuin lehtojen suojeluohjelman perusteista
seuraa.

Edellä mainittujen olosuhteiden perusteella ELY-keskus katsoo, että
luonnonsuojelulain 43 §:n 2 momentin mukaiset luonnonsuojelualueen
perustamisedellytykset ovat olemassa, ja ELY-keskus harkitsee luonnonsuojelulain
47 §:n 2 momentin mukaisen luonnonsuojelualueen perustamista ilman
maanomistajien suostumusta.

Luonnonsuojelualue jää maanomistajan omistukseen.

Ehdotuksen mukaan alueella kiellettäisiin

- metsänhakkuu, tuulenkaatojen ja kuolleiden puiden poisto, kotitarvepuunotto ja metsittäminen
- sienten, kääpien, pensaiden ja muiden kasvien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja peittäminen sekä maa- ja kiviainesten ottaminen

- ojien kaivaminen, vesistöjen perkaaminen ja patojen rakentaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten tappaminen, pyydystäminen ja hätyyttäminen ja niiden pesien vahingoittaminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen
- rakennusten, rakennelmien, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen
- liikkuminen moottoriajoneuvoilla olemassa olevien teiden ulkopuolella
- roskaaminen
- tulenteke, telttailu ja muu leirielämä
- suunnistus- ja muiden kilpailujen järjestäminen maastossa
- koirien irti pitäminen
- ryhtyminen muihin toimiin, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen taikka alueen perustamistarkoitukseen.

Edellä olevista määräyksistä huolimatta alueella on sallittu

- marjojen ja hyötysienten poiminta
- metsästys metsästyslain mukaisesti; metsästäessä koiran ei tarvitse olla kytkettynä
- vierasperäisten eläin- ja kasvilajien poistaminen
- liikkuminen maastossa moottoriajoneuvoilla silloin, kun se on tarpeen alueen luonnonsuojelullisen hoidon takia tai metsästyksessä kaadettujen sorkkaeläinten noutamiseksi
- olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden ja näihin liittyvien laitteiden kunnossapito
- olemassa olevien ojien kunnossapito suojelualueen ulkopuolisen kuivatustilanteen ylläpitämiseksi
- ojista tulevien maamassojen sijoittaminen ojien viereen. Maamassat on tasoitettava.

Suojelualueella muiden toimenpiteiden yhteydessä muodostuvat maamassat on sijoitettava alueen ulkopuolelle.

- kuusien poistaminen talvisin alueen lehtojen hyväksi
- laidunmaan hyödyntäminen ja aitojen ja muiden laiduntamisen kannalta tarpeellisten rakenteiden rakentaminen sekä alueen luontoarvojen hoitaminen ELY-keskuksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti
- rakennukselle tai sen rakenteille vaarallisten puiden tai oksien poistaminen rakennuksen läheltä ja kiinteistön 445-477-1-23 Skräbböle-Norrgårds osuuden piha-alueelta.

Tammet tai niiden oksat on jätettävä luonnonsuojelualueelle lahopuuksi.

- kiinteistön 445-477-1-23 Skräbböle-Norrgårds osuuden piha-alueen ja rakennuksen lähellä sijaitsevan imeytyskentän käyttäminen ja kunnossapito.

Valtion korvausvelvollisuudesta säädetään luonnonsuojelulaissa.

Valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellisen haitan, joka aiheutuu 47 §:n 2 momentin nojalla perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä (luonnonsuojelulain 111 §).

Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, kiinteistön omistaja voi hakea toimitusta korvausten määräämiseksi Maanmittauslaitokselta (luonnonsuojelulain 113 §).

Oheismateriaali

Lausuntopyyntö

Esittelijä

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen, puh. 040 627 7470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa asiassa (VARELY/1558/2024) seuraavan lausunnon:

Rakennus- ja ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa koskien luonnonsuojelualueen perustamista eikä rauhoitusmääräyksiä. ELY-keskuksen tulle pyrkii huomioimaan maanomistajien mielipiteet asiassa mahdollisimman laajasti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Varsinais-Suomen ELY-keskus